

ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ

МЕДІАКУЛЬТУРА»

За редакцією

Л. А. Найдьонові

ПІДРУЧНИК

для 10 класу

загальноосвітніх навчальних закладів

Київ – 2016

Відповідає програмі курсу за вибором для 10 класу «Медіакультура»,
схваленій Науково-методичною радою з питань освіти
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

(Протокол № 1 від 06 березня 2013 року)

Медіакультура : підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів / За
ред. Л. А. Найдюнової /Автори: Л.А.Найдюнова, Н. І. Череповська, Н. О. Обухова та ін.;
Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – К., 2016. – ... с. (10 д.а.)

Підручник «Медіакультура» охоплює три основні розділи знань, які відповідають вітчизняній моделі медіаосвіти: інформаційна культура, аудіовізуальна культура і кіберкультура. Підручник пропонує живе спілкування з провідними представниками відповідних медійних галузей, відомими журналістами, які фахово працюють у відповідних напрямках знань. Вони стають персонажами підручника, які особисто представляють свою професію і свій погляд учням. Це 15 реальних фахівців, яких можна знайти в мережі, стежити за їхніми блогами, знайомитися з поточними міркуваннями в реальному часі, дискутувати щодо їхнього ставлення до тих чи інших подій. Представлені таким чином

знання стимулюють паритетне ставлення до викладеного в підручнику, сприяють розвитку критичного мислення, допомагають осмислити складні теми сьогодення, пов'язані з війною, пропагандою, обманом та іншими небезпеками інформаційного простору.

До підручника включено творчі завдання, питання для дискусії, завдання для самооцінки учнем власних знань і умінь, набутих у ході вивчення курсу, що можуть бути корисними для виконання практичних завдань і самостійних медійних проектів.

Підручник розраховано для учнів 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів, але може використовуватися при введенні курсу «Медіакультура» з 8 до 11 класів. Підручник супроводжується електронним ресурсом mediadrive.online, розробленим ГО Детектор медіа.

© Інститут соціальної та політичної психології НАПН України

© Найдюнова Л. А.

Баришполець О. Т., Голубєва О. Є.,

Мироненко Г. В., Обухова Н.О., Череповська Н. І.,

Автори-персонажі: А. Кокотюха, Л. Денисенко, І. Славінська, О. Фурман, Д. Дуцик,

Р. Шутов, М. Кольцов, В. Мороз, А. Бабак, М. Жданова, Т. Назарук,

Я. Куцай, В. Малинка, А. Приймаченко, М. Тететрюк

Шановний друже!

Ти входиш у самостійне життя в часи небувалих злетів науково-технічного і соціального прогресу, частиною якого є сучасні медіа, а це вимагає від молодої людини неабиякої особистісної медіакультури. Тому задум нашого курсу – посприяти тобі укріпитися у здатності бути не тільки споживачем мас-медіа, а їх творцем, у здатності взяти від медійної техніки та її контенту все для свого інтелектуального й емоційного розвитку, для творчого самовираження.

Сучасний медіапростір породжує нову реальність, нові форми життєдіяльності людини, новий досвід спілкування і співіснування, в яких кожен з нас має навчитися бути самим собою і розвиватися. З одного боку, новітні мультимедіа неймовірно розширюють наші можливості: за бажанням у будь-яку мить ми можемо долучитися до шедеврів світової культури, потрапити у будь-який куточок планети, стати учасником події, перевтілившись у «журналіста», «дослідника», «актора» тощо. З іншого боку, такий необмежений доступ до інформації та комунікації є потенційною загрозою для здоров'я сучасної людини: її свідомість може засмічуватись інформаційним шумом, пам'ять – перевантажуватись, мислення – шаблонізуватися, емоційно-вольова сфера – викривлюватися.

Цей підручник - своєрідний інструмент-компас для твого розвитку в просторі сучасних медіа, для здійснення твоєї життєвої «мандрівки» складними, заплутаними, у чомусь небезпечними, але цікавими, захопливими і корисними «інформаційними та комунікаційними шляхами». Структура підручника розроблена таким чином, щоб ти міг поступово, крок за кроком, оволодіти вміннями ефективного користувача сучасних медіа: засвоїти ключові поняття, отримати важливу інформацію, виконати практичні завдання, поміркувати та обговорити з іншими отриманий власний досвід взаємодії з медіа, зробити висновки. Підручник має допомогти тобі зрозуміти, яким чином краще користуватися медіа, щоб досягти життєвого успіху.

Допоможуть тобі відомі фахівці своєї справи – журналісти, які досягли успіху в своїй професії. Вони поділяться тим, що вважають найголовнішим у своїй сфері для того, щоб використовувати медіа і запобігати можливій шкоді від зловживання медіа.

Сьогодні ми маємо розбиратися в тих ризиках, які несуть медіа, щоб уміти захистити себе від маніпуляцій і агресивних впливів пропаганди. Отримані в цьому курсі вміння можна використати для вивчення інших шкільних предметів і для повсякденного життя.

Пам'ятай, майбутнє людства визначатиметься вашим поколінням. Тобі жити в інформаційному світі, тобі визначати, яким йому бути. Сьогодні у тебе є час розібратися в сучасних медіа, визначити свої медіапотреби і призначити місце медіа у своєму спілкуванні з

іншими людьми, схожими і не схожими на тебе.

**Для повного доступу до підручника
необхідно відправити запит на пароль**

ЗМІСТ

1. ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА

1. Епоха саморозвитку: знання в сучасному світі

1. Розвиток інформаційного суспільства. Проблема цифрової нерівності

1. Еволюція медіа: від «gazetta» до «Всесвітньої павутини»

2. АУДІОВІЗУАЛЬНА КУЛЬТУРА

3. КІБЕРКУЛЬТУРА

